

DIN PROBLEMATICA ELABORĂRII ATLASULUI LINGVISTIC SLAV (Consfătuirea de la Smolenicy a Comisiei internaționale ALS, 15—20 mai 1967)

Ideea elaborării, prin eforturi internaționale unite, a unui atlas lingvistic care să cuprindă toate limbile slave a fost pentru prima oară formulată și argumentată științific de lingviști francezi Antoine Meillet și Lucien Tesnière, cu prilejul Primului și apoi Celui de al doilea congres internațional al slavistilor (Praga, 1929¹, și Varșovia, 1934). Înfăptuirea acestui obiectiv, a cărui însemnătate științifică depășește limitele slavisticii și se profilează ca o contribuție interesantă și originală la studierea întregii familii de limbi indo-europene, cit și la însăși *lingvistica generală* (de pildă, la teoria substratului, la teoria bilingvismului etc.), este actualmente în plină desfășurare, sub conducerea unei comisii internaționale special instituite, de Comitetul Internațional al Slavistilor, în anul 1958 (Comisia internațională ALS), cu prilejul Celui de al patrulea congres internațional al slavistilor. În acest organism științific, care se întrunește periodic în diverse țări, pentru coordonarea activității și pentru stabilirea noilor direcții ale cercetării², sint reprezentate toate limbile slave contemporane (*bulgara, bielorusa, ceha, luzaciana inferioară, luzaciana superioară, macedoneana, polona, rusa, sârbocroata, slovaca, slovena și ucraineana*).

Între 15 și 20 mai 1967 s-a ținut la Smolenicy, în apropiere de Bratislava (Cehoslovacia), consfătuirea anuală a Comisiei internaționale pentru ALS, care a avut ca sarcină să analizeze activitatea desfășurată de comisiile naționale în perioada scursă de la consfătuirea precedentă (Moscova, aprilie, 1966) și să fixeze sarcinile ulterioare ale acestora.

Au participat următorii membri ai Comisiei și ai grupului de lucru pentru ALS: din *Austria* — J. Hamm, din *Bulgaria* — St. Stojkov și I. Kočev, din *Cehoslovaciă* — B. Havránek, J. Bélič, E. Paulini, S. Utěšený și A. Habovšt'ak, din *R. D. Germană* — Fr. Michalk și R. Lötsch, din *Italia* — B. Meriggi, din *Iugoslavia* — R. Aleksić, D. Brozović, T. Logar, B. Vidoeski și J. Vuković, din *Polonia* — W. Doroszewski, W. Pomianowska, J. Basara, H. Horodyska, B. Falińska și M. Szymczak, din *România* — E. Vrabie, din *Ungaria* — P. Király, din *U.R.S.S.* — R. I. Avanesov, V. F. Konnova și S. K. Požarickaja.

La ședințele de lucru ale consfătuirii au luat parte, de asemenea, I. Sochackaja (Universitatea de Stat din Moscova), B. Rajnov (Universitatea din Sofia), Jan Perkowski (Universitatea din Texas, U.S.A.), D. Baniak și G. Neweklowsky (Universitatea din Viena), precum și un mare număr de specialiști, membri ai comisiilor naționale cehice și slovace ale ALS, cercetători și colaboratori ai Institutului de lingvistică „L. Štur” al Academiei de științe din Slovacia și ai altor instituții de cercetare științifică din Cehoslovacia: V. Blanár, F. Buffa, D. Dudok, A. Ferenciková, H. Horák, E. Jona, I. Kotulič, S. Krištof, A. Lamprecht, Š. Lip-ták, M. Majtan, J. Matějčik, J. Mudra, J. Muranský, P. Ondrúš, S. Ondrúš, J. Orávec, K. Palkovič, J. Ripka, J. Ruzička, A. Ryzková, J. Stanislav, J. Štibrany, J. Štolc, Š. Tobik, A. Vášek.

La ședințele consfătuirii s-au supus discuției și s-au analizat următoarele probleme: 1) munca depusă în cursul ultimului an (aprilie 1966 — mai 1967); 2) experiența comisiilor naționale în ce privește stringerea materialului pe baza Chestionarului ALS; 3) cartografierea materialului adunat pentru ALS; 4) rezultatele cercetării experimentale a graiului slovac din satul Suhá (pe riul Parna), în urma unei anchete colective efectuate de participanții la consfătuire; 5) descrierea fonologică a unui grai pe baza materialului strîns pentru ALS; 6) studierea tipologică a dialectelor slave.

În referatul său *Despre munca la Atlas în 1966—1967*, prof. R. I. Avanesov, președintele Comisiei, a făcut o expunere de ansamblu asupra realizărilor din ultimul an, oprindu-se mai ales la problemele și sarcinile complexe, variate și de multe ori cu totul noi pe care le ridică elaborarea *Atlasului*. Ritmul lent, uneori chiar încetinit al lucrărilor la *Atlas*, a observat R. I. Avanesov, trebuie interpretat în sens pozitiv, căci el nu denotă o stagnare sau un impas, ci noi cîștiguri în profunzime și noi clarificări în perspectivă.

¹ *Projet d'un Atlas Linguistique Slave*, în Sborník prací I Sjezdu Slovanských filologů v Praze 1929 Sv. II, Praga, 1932, p. 592—593.

² Una dintre conferințele Comisiei ALS a avut loc la București, în mai 1964 (vezi Rsl, X, 1964, p. 589—591).